

POROČILO O DELU DRUŠTVA SPECIALNIH IN REHABILITACIJSKIH PEDAGOGOVSLOVENIJE V OBDOBJU 2018 - 2022

Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije (v nadaljevanju DSRPS) je v obdobju 2018 - 2022 uresničevalo in izvajalo dejavnost opredeljeno s pravili DSRPS ter na Občnih zborih DSRPS vsako leto sprejete plane dela oziroma skupne akcije in naloge.

Delo je potekalo v okviru glavnega odbora DSRPS, stalnih komisij, delovnih skupin in v okviru posameznih sekcij DSRPS. Obravnavani so bili različni skupni problemi, ki so zadevali tako skrb za strokovno rast in razvoj strokovnega dela, skrb za osebnostno rast specialnih in rehabilitacijskih pedagogin in pedagogov ter socialnih pedagogin in pedagogov, zakonskih in normativnih podlagah za delo, izvajanja založniške in kulturne dejavnosti ter različnega sodelovanja z drugimi organizacijami doma in v tujini.

Po posameznih področjih dela oziroma skupnih nalogah DSRPS sprejetih v vsakoletnih programih dela so bile izvedene naslednje naloge oziroma aktivnosti.

1. Razvojna vprašanja in uveljavljanje nove zakonodaje področja

Osrednja razvojna aktivnost DSRPS v letih 2018 do 2022 bila usmerjena v aktualno problematiko. Narejena je bila poizvedba v Sloveniji glede skrbi za odrasle osebe s posebnimi potrebami in nadaljnje usmeritve dela, problemska razprava z vabljenimi gosti. Sodelovala je pri nacionalnem dogodku - pomen vključevanja oseb s posebnimi potrebami in vloga lokalne skupnosti z naslovom «Si pripravljen na spremembe?». Pripravila je vprašalnik za odrasle z motnjami v duševnem razvoju: Učenje, zaposlitev in problematika mobilne službe. Glavna tema Komisije za razvoj področja je bila problematika odraslih oseb z motnjami v duševnem razvoju, ki so jo začeli že v prejšnjem mandatu in jo z letom 2021 pripeljali do konca. Rezultat dela so bile pobude za spremembe standardov in normativov na področju socialno varstvenih dejavnosti s ciljem boljše kakovosti življenja teh oseb in predvsem umestitev strokovnih delavcev v njihovo obravnavo tudi po 26. letu starosti. Pripravljala je nacionalni posvet v DZ na temo odraslih s posebnimi potrebami, njihovega statusa in obravnave, vendar zaradi situacije z COVID-19 ni bila realizirana.

2. Komisija za razvoj področja zgodnje obravnave

Udeležila se je sestanka delovne skupine za pripravo in usklajevanja klinične poti obravnav otrok s PP (delovna skupina za pripravo podzakonskih aktov Zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (ZOPOPP9). Izvedla je cikelj izobraževanj za zdravstvene strokovne delavce prek razpisa iz projekta: Celostna zgodnja obravnavo otrok s posebnimi potrebami in njihovih družin ter krepitev kompetenc strokovnih delavcev v vzhodni kohezijski regiji (COOPP-VKR). Sodelovala je pri pripravi novele ZOPOPP-1 / (z namenom opredelitve aktivne vloge strokovnih

delavcev Zavodov za OPP v multidisciplinarnem timu ter usklajevanje poti sodelovanja s Centri za zgodnjo obravnavo. Sodelovala je pri pripravi »Protokola sodelovanja vzgojno-izobraževalnih ustanov in Centrov za zgodnjo obravnavo« Izvedla 1. 2. in 3. sklop Mednarodnega izobraževanja za strokovne delavce na področju zgodnje obravnave v šolstvu in v zdravstvu. Povezzala se je s člani GO Eurllyaid (The European Association on Early Childhood Intervention) zaradi prijave R Slovenije na razpis za organizacijo in izvedbo Mednarodne Eurllyaid konference na področju zgodnje obravnave leta 2023. Aktivno so se udeležili 10. mednarodne znanstvene konference »Specialna edukacija in rehabilitacija DANES« s prispevkom na temo zgodnje obravnave, Dragana Žunić, predsednica komisije. Udeležila se je dvodnevne strokovne konference ob zaključku projekta »Celostna zgodnja obravnavna otrok s PP in njihovih družin ter krepitev kompetenc strokovnih delavcev v vzhodni kohezijski regiji« Sodelovala je pri pripravi normativov za strokovne delavce na področju zgodnje obravnave v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Aktivna udeležba na mednarodni konferenci o zgodnji obravnavi »Vitezovi osmeha« v Novem Sadu. Pripravila je pripombe na Pravilnik o izvajanju zgodnje obravnave. Predsednica komisije se je udeležila skupne seje treh odborov: Odbora za izobraževanje znanost, šport in mladino, Odbora za zdravstvo in Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, z dnevnim redom »Neizvajanje Zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami.

3. Izobraževanje

Kot osrednje izobraževalno srečanje so bili vsako leto organizirani dvodnevni izobraževalni dnevi specialne in rehabilitacijske pedagogike, in sicer:

- XXVI. izobraževalni dnevi specialne in rehabilitacijske pedagogike na temo »Pomen socialnega prilagajanja in sprejetja otrok, mladostnikov ter odraslih s posebnimi potrebami«, ki so potekali od 27. in 28. marca 2018 v Portorožu. Soorganizatorja: Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji in Zavod RS za šolstvo (v nadaljevanju SOUS in ZRSS).
- XXVII. izobraževalni dnevi specialne in rehabilitacijske pedagogike na temo: »Kakovost življenja oseb s posebnimi potrebami – zanje, o njih, z njimi«, ki so potekali od 27. do 28. marca 2019 v Portorožu. Soorganizator: SOUS IN ZRSS.
- XXVIII. izobraževalni dnevi specialne in rehabilitacijske pedagogike z mednarodno udeležbo z naslovom: »Multidisciplinarni pristopi pri delu s osebami z osebnimi s potrebami s primeri dobre prakse« so potekali od 25. do 26. marec 2020 na Portorožu. Soorganizator: SOUS in ZRSS.
- XXIX. izobraževalni dnevi specialne in rehabilitacijske pedagogike in državna konferenca z naslovom: »Sobivanje brez nasilja – Kako uspešno pomagati otrokom, mladostnikom in odraslim iz vrtinca čustvenih in vedenjskih težav« so potekali 29. in 30. marca 2021 preko ZOOM platforme. Izobraževalni dnevi so bili organizirani v sodelovanju z Zavodom za šolstvo in šport. Soorganizator: SOUS in ZRSS.

Na izobraževalnih dnevih je bilo letno od 120 do 170 udeležencev.

4. Srečanje DSRPS - dan specialnih in rehabilitacijskih pedagoginj in pedagogov

Srečanja DSRPS so bila organizirana:

- 31. srečanje je bilo organizirano 12. oktobra 2018 v Višnji gori, soorganizator VIZ Višnja Gora
- 32. srečanje je bilo organizirano 11. oktobra 2019 v Murski Soboti, soorganizator OŠ IV: Murska Sobota
- 33. srečanje je bilo organizirano 25. septembra 2020 v Portorožu, soorganizator CKSG Portorož
- 34. Srečanje je bilo organizirano 17. septembra 2021 v Piranu, soorganizator CKSG Portorož

Udeležba na posameznih srečanjih je bila od 80 do 110 udeležencev.

5. Priznanja DSRPS

Na podlagi javnega razpisa in pravilnika o priznanjih DSRPS so bila za posamezno leto najzaslužnejšim članicam in članom podeljena priznanja Antona Skale – najvišja priznanja področja za uspešno dolgoletno delo, zaslužnim članicam in članom priznanja strokovnih sekcij DSRPS ter priznanja za najboljša oziroma najkvalitetnejša otroška in mladinska glasila zavodov za usposabljanje.

Priznanja Antone Skale in priznanja za glasila so bila podeljena na dnevu specialnih in rehabilitacijskih pedagoginj in pedagogov. Prav tako je bila na letnem srečanju organizirana razstava glasil prispelih na razpis. Priznanja strokovnih sekcij DSRPS so bila podeljena na izobraževalnih dnevih specialne in rehabilitacijske pedagogike.

Skupaj je bilo podeljenih 9 priznanj Antona Skale za najzaslužnejše posameznike. Priznanj za najboljša otroška in mladinska glasila zavodov je bilo podeljenih 24. Priznanj strokovnih sekcij DSRPS je bilo podeljenih skupaj 117, od tega LMDR sekcija 26 priznanj, ZTTMDR sekcija 221 priznanj, ČVM sekcija 11 priznanj, SURDO sekcija 13 priznanj, LOGO sekcija 5 priznanj, TIFLO sekcija 10 priznanj, FIBO sekcija 12 priznanj in MSRP 11 priznanj, sekcija inkluzivnih 5 priznanj in študentska sekcija 2 priznanji.

6. Mednarodno povezovanje in sodelovanje

Komisija za mednarodno sodelovanje ključno programsko usmerjenost Društva razvijajo v nove oblike sodelovanja z državami bivše Jugoslavije ter sorodnimi organizacijami v Evropski uniji ter spremljanje aktualnih razpisov.

Predsednik društva se je dejavno udeležil ter zastopal tudi DSRPS na dveh dogodkih, katerih finančne stroške je kril CKSG Portorož, in sicer:

- Dani defektologa Srbije v Nišu (2018), Zlatiboru (2019), Beogradu (2020).
- ATAAC konferenca v Beogradu (2018).
- Multidisciplinarni pristupi u edukaciji i rehabilitaciji, Sarajevo (2019).
- Jačanje potenciala edukacijske rehabilitacije, Primošten (2021).

7. Sekcije DSRPS

Pomembna oblika dela in povezovanja članic in članov po posameznih strokovnih področjih so bile sekcije DSRPS. DSRPS je imelo v tem obdobju deset sekcij, od tega osem strokovnih in dve interesni sekciji. Aktivnost in dejavnost sekcij DSRPS je bila, skladno z dosedanja prakso, organizirana v okviru upravnih odborov ter preko dogovorjenih skupnih akcij za posamezno področje. Upravni odbori sekcij so poleg strokovne problematike DSRPS obravnavali posamezna področna vprašanja. Poleg tega so v posameznih sekcijah izvedli vsaj eno pomembnejšo skupno nalogo oziroma obravnavali še naslednje:

7.1. LMDR - sekcija za usposabljanje oseb z lažjimi motnjami v duševnem razvoju

Kot stalno je vsakoletno akcijo organizirala glasbeno revijo »Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo«, ki neprekinjeno poteka že od leta 1991. Kot soorganizatorka nastopa Zveza SOŽITJE – Zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju, ki vsa leta zagotavlja finančna sredstva za pokrivanje prehrane nastopajočih, zadnja štiri leta pa je soorganizator tudi Zavod RS za šolstvo. Glasbenih revij se je udeležilo od 700 do 1350 udeležencev.

Glasbene revije so bile organizirane:

- leta 2018 – 28. glasbena revija – CVIU Velenje
- leta 2020 – 29. glasbena revija – CUDV Dobrna

V tem štiriletnem obdobju so organizirali in izvajali likovna srečanja učencev OŠPP z lažjo motnjo v duševnem razvoju.

- leto 2018 – 11. likovno srečanje – OŠ dr. Slavka Gruma, Zagorje ob Savi
- leto 2019 – 12. likovno srečanje – OŠ Dragotina Ketteja, Novo Mesto
- leto 2020 – 13. likovno srečanje – OŠ Dragotina Ketteja, Novo Mesto
- leto 2021 – 14. likovno srečanje – OŠ Dragotina Ketteja, Novo Mesto

V tem štiriletnem obdobju so organizirali tudi Srečanje gledaliških skupin OŠPP.

- leto 2018 - 8. Srečanje gledaliških skupin OŠPP – OŠ Žalec
- leto 2019 - 9. Srečanje gledaliških skupin OŠPP – OŠ dr. Slavka Gruma, Zagorje ob Savi
- leto 2020 - 10. Srečanje gledaliških skupin OŠPP – OŠ dr. Slavka Gruma, Zagorje ob Savi
- leto 2021 - 11. Srečanje gledaliških skupin OŠPP – OŠ dr. Slavka Gruma, Zagorje ob Savi

LMDR Sekcija je v sodelovanju z OŠ Franja Malgaja Šentjur in II. OŠ Žalec, organizirala strokovni posvet za izvajalce zunanje strokovne pomoči.

7.2. ZTTMDR - sekcija za usposabljanje oseb z zmernimi, s težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju

Sekcija je izvedla različne planirane naloge in aktivnosti: Pripravila naloge ZTTMDR sekcije za mandatno obdobje 2018 - 2022. Seznanila člane sekcije z novimi zakoni s področja oseb s posebnimi potrebami (šolstvo, zdravstvo, sociala). Aktivno je sodelovala v procesu prevedbe nazivov strokovnih delavcev med MDDSZ in MIZŠ, opravila je strokovno ekskurzijo v CKSG Portorož in CSIA Debeli rtič (spremljanje in predstavitev projekta inkluzivni turizem in v BE Bohova (VDC Polž). Organizirala je srečanje ravnatelj/ev/ic oz. vodji aktivov in članov sekcije z namenom priprave pobud za načrtovanje v praksi uporabne dokumentacije pri učno vzgojnem delu PPVIZ. Opozarjala je na nujne spremembe standardov in normativov pri delu z odraslimi s posebnimi potrebami ter zagotavljanje večje število strokovnih profilov pri delu z odraslimi. Soorganizirala je skupno srečanje sekcije ZTTMDR, članov komisije za razvoj področja ter vodji IVO v CUDV-jih (ZOOM srečanje) - tema: »Življenje OMDR v času epidemije ter Standardi in normativi pri delu z odraslimi«. Pripravila je dopis za MDDSZ in Ministrstvo za izobraževanje na temo Položaj specialnih in rehabilitacijskih pedagogov v centrih za usposabljanje, delo in varstvo ter šola na daljavo za učence z ZTTMDR (izkušnje, načrtovanje,...): izmenjava izkušenj preko e- pošte med člani sekcije ZTTMDR.

7.3. ČVM – sekcija za usposabljanje otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi motnjami

Sekcija je sodelovala ali bila nosilec vrste aktivnosti in obravnavala vrsto skupnih strokovnih vprašanj. Izvedeno je bilo več različnih seminarjev na različne teme:

- Sensitivity trening – 1. Stopnja
- Sensitivity trening – 2. stopnja
- Senzitivity trening – 3. stopnja
- Vzgoja med nasiljem in nemočjo

Uredila in izdala je 4 številki revije »Ptički brez gnezda« Organizirana so bila 2 študijska srečanja Organizirane so bile 2 zavodijade in 1 odbojkijada.

7.4. SURDO - sekcija za usposabljanje gluhih in naglušnih

Sekcija je sodelovala ali bila nosilec vrste aktivnosti in obravnavala vrsto strokovnih vprašanj. Predstavila je oceno sporazumevanja z uporabo MKF-OM za predšolske otroke. Pripravila in izdala je učbenik za komunikacijo Me razumeš 1, 2, in 3, izdelala je priročnika Skok v jezik. Predstavila je gradivo Me razumeš na različnih srečanjih. Sodeluje z mednarodno organizacijo FEAPDA ter je aktivno je sodelovala s prispevkom na FEAPDI v Makedoniji. Predstavnice vseh treh centrov so se dogovorile za skupen prispevek na kongresu FEAPDA v Talinu 2022. Članice SURDO sekcije so se udeležile sestanka s surdo-logo mobilnimi učiteljicami iz društva DLOGS, ki želijo sekcijo mobilnih v okviru svojega društva in jim predstavila našo sekcijo in povedala tudi za sekcijo mobilnih pri DSRPS.

7.5. LOGO - sekcija za usposabljanje oseb z govornimi motnjami

Sekcija je sodelovala z ostalimi sekcijami in Društvom logopedov Slovenije. Aktivno so sodelovali na različnih kongresih, seminarjih in ostalih izobraževanjih v Sloveniji, kot tudi v tujini. Priprava in izvedba Kongresa logopedov z mednarodno udeležbo. Aktivno sodelujejo v študijski skupini Logopedi JZ Slovenije ter redno spremljajo novosti na področju stroke in aktivno sodelujejo pri pripravi in izvedbi raziskav na področju logopedije.

7.6. TIFLO - sekcija za usposabljanje oseb z motnjami vida

Sekcija se je aktivno vključevala v dejavnosti Centra IRIS. TIFLO sekcija je bila dejavna v - komisija za tiflopedagoške pripomočke, komisija za slovensko brajico, komisija za pripravo terminološkega slovarja za področje slepote in slabovidnosti in komisija za vprašanja povezana z vlogo spremljevalca, ki poleg članov TIFLO sekcije združuje tudi predstavnike Zveze društev slepih in slabovidnih ter zainteresirane javnosti. TIFLO sekcija je organizirala srečanja sekcije z obravnavo posameznih specifičnih strokovnih vprašanj. Ohranjala stike s sorodnimi institucijami v tujini in iskala nove partnerje za skupno delo na projektih. Člani sekcije sodelujejo v ICEVI, skupinsko delujejo v MDVI Euronet. Udeleževala se je mednarodnih kongresov in strokovnih konferencah. Sodelovala v komisiji za ureditev položaja mobilne službe (vodenje in pobuda).

7.7. FIBO sekcija za področje usposabljanja gibalno oviranih oseb

Sekcija je od leta 2018 do 2022 je spremljala zakonodajo z vzgojno-izobraževalnega, zdravstvenega in socialnega področja, se aktivno vključevala v razreševanje strokovnih vprašanj ter sodelovala v organih DSRPS. Sodelovala je v komisiji za razvoj področja zgodnje obravnave. Vsako leto je sodelovala na srečanju uporabnikov podporne in nadomestne komunikacije - PINK. Organizirala je strokovno predavanje v okviru Šole za starše ter poskrbela za aktivno sodelovanje na različnih kongresih, seminarjih in ostalih izobraževanjih v Sloveniji in tujini. Aktivno je sodelovala na športnik igrah »Korak k Sončku«.

7.8. MSRP – sekcija mobilnih specialnih in rehabilitacijskih pedagogov

Sekcija je skupaj s člani sekcije inkluzivnih pedagogov organizirala okroglo mizo o problematiki vključevanja otrok s posebnimi potrebami v izobraževalni sistem »Posvet o usmerjanju«. Sodelovala je na različnih kongresih, seminarjih in ostalih izobraževanjih.

7.9. sekcija inkluzivnih pedagogov

Sekcija je skupaj s člani mobilne sekcije organizirala okroglo mizo o problematiki vključevanja otrok s posebnimi potrebami v izobraževalni sistem »Posvet o usmerjanju«. Sodelovala je pri projektu Mreža SRP v sodelovanju s študentsko sekcijo društva. Pripravila in posredovala vprašalnik na temo »Na razpotju – dileme in rešitve usmerjanja oseb s posebnimi potrebami. Sekcija se je udeleževala različnih kongresov, seminarjev in ostalih izobraževanj.

7.10. ŠTUDENTSKA sekcija

Ob svetovnem dnevu Downovega sindroma, mesecu avtizma je študentska sekcija na PEF sodelovala s postavitvijo stojnice. Organizirali so ogled filma Čudo. Pripravila je predavanje in praktične delavnice ob Dnevu študentov invalidov ter sodelovala z društvom pri izvedbi mednarodne izmenjave z naslovom »Ustvarjalnost skozi prostor in čas«. Organizirala je pogovorni večer z Varuhom človekovih pravic, Gojmirjem Lešnikom (ob mesecu disleksije) Organizirali so cikel seminarskih diskusij o aktualnih problemih specialno pedagoškega dela. Ob Mednarodnem dnevu OPP vsako leto organizirajo i izobraževalni dogodek Večer SRP. Teme dogodka so s področja SRP. Skupaj s strokovno skupino je pripravila Ustavo RS v lahkem branju. Vsako leto pripravi sprejem za nove študente SRP.

Deset sekcij je vsako leto pripravilo tudi predloge za letno podelitev priznaj strokovnih sekcij DSRPS.

8. Informiranje članstva

Obveščanje članic in članov je DSRPS zagotavljalo preko prenovljene lastne spletne strani www.drustvo-srp.si in facebook strani Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije ter preko e-pošte drustvo@drustvo-srp.si.

Obveščanje širše javnosti o delu DSRPS je bilo posebej aktivno in prepoznavno na organiziranih okroglih mizah oziroma javnih razpravah, ob vsakoletnih izobraževalnih dnevih specialne in rehabilitacijske pedagogike ter ob dnevih specialnih in rehabilitacijskih pedagoginj in pedagogov

9. Založništvo

DSRPS je skupaj s SOUS ter založbo CenterKontura, kot soizdajatelj, pripravljalo in izdajalo revijo Specialna in rehabilitacijska pedagogika, kot osrednjo in edino znanstveno in strokovno revijo za področje specialne in rehabilitacijske pedagogike v Sloveniji.

10. Kulturna dejavnost DSRPS

Leto 2018

- 8. Srečanje gledaliških skupin OŠPP
- likovno srečanje mladih ustvarjalcev OŠPP

Leto 2019

- 9. Srečanje gledaliških skupin OŠPP
- likovno srečanje mladih ustvarjalcev OŠPP

Leto 2020

- srečanje Srečanje gledaliških skupin OŠPP
- likovno srečanje mladih ustvarjalcev OŠPP

Leto 2021

- srečanje gledaliških skupin OŠPP
- 14. likovno srečanje mladih ustvarjalcev OŠPP

11. Pokroviteljstva

Kot eden od pokroviteljev je DSRPS sodelovalo in podpiralo naslednje širše akcije oziroma aktivnosti:

Leto 2018

- 27. glasbeno revijo »ZAPOJMO, ZAIGRAJMO, ZAPLEŠIMO.
- Specialno olimpijado 2018

Leto 2019

- 28. glasbeno revijo »ZAPOJMO, ZAIGRAJMO, ZAPLEŠIMO.
- Specialno olimpijado 2019

Leto 2020

- 29. glasbeno revijo »ZAPOJMO, ZAIGRAJMO, ZAPLEŠIMO.
- Specialno olimpijado 2020

Leto 2021

- Specialno olimpijado 2021

12. Sodelovanja in povezovanja DSRPS

Pri obravnavi posameznih vprašanj in izvedbi aktivnosti je DSRPS posebej sodelovalo s SOUS, Pedagoško fakulteto Univerze v Ljubljani, Pedagoško fakulteto Univerze na Primorskem, Zavodom RS za šolstvo, Socialno zbornico Slovenije, Šolo za ravnatelje, Sožitjem - Zvezo društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju in Zvezo društev za cerebralno paralizo Slovenije - Sonček. Prav tako je bilo v tem obdobju ponovno vzpostavljeno medsebojno sodelovanje s sorednimi strokovnimi društvi bližnje regije iz Hrvaške, Srbije, Vojvodine, Severne Makedonije in Bosne in Hercegovine.

Uveljavljanje sprejetih strokovnih stališč je DSRPS zagotavljalo z imenovanjem posameznikov in skupin v različna delovna telesa pri državnih organih in drugih strokovnih institucijah. V Svet za področje vzgoje, izobraževanja in usposabljanja otrok s posebnimi potrebami je DSRPS predlagalo dva člana iz ožjega vodstva DSRPS ter enega v Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje.

13. Delo organov DSRPS

Skladno s pravili DSRPS je bil vsako leto organiziran Občni zbor DSRPS, ki je obravnaval in sprejel delovno in finančno poročilo za preteklo leto ter delovni in finančni plan za tekoče leto.

Skupne akcije oziroma aktivnosti je povezoval in koordiniral glavni odbor DSRPS in sicer preko svojih stalnih komisij in drugih organov oziroma teles DSRPS. Glavni odbor DSRPS je imel letno 3 do 4 redne seje. Glavni odbor DSRPS je imel skupaj v 4 letih 14 rednih sej od tega 5 korespondenčnih sej.

Posamezne stalne komisije so imele v preteklem obdobju od enega do dva sestanka na leto.

Ljubljana, 29. marec 2022